

Instrukcja wykonania zielnika

1. Każdy student uczestniczący w kursie botaniki farmaceutycznej w Katedrze Biologii i Botaniki Farmaceutycznej wykonuje zielnik składający się z 24 gatunków roślin leczniczych, będących przedstawicielami przynajmniej 4 rodzin botanicznych.
2. Rośliny nie mogą być zbierane z terenów prawnie chronionych (parki narodowe, rezerваты), ogrodów botanicznych i kolekcji roślinnych. Nie należy zbierać roślin objętych ochroną prawną (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 14090), a także zagrożonych wyginięciem (Mirek Z. i WSP., Red list of plants and fungi in Poland, wyd. Instytut Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk, Kraków 2006).
3. Okazy roślin zbierane do zielnika muszą być kompletne, tzn., posiadać części podziemne oraz kwiaty i owoce. W przypadku roślin drzewiastych i krzewiastych należy pobrać fragment pędu z liśćmi, kwiatami i jeśli to możliwe – owocami. Gatunki małych rozmiarów powinny być reprezentowane przez kilka okazów umieszczonych w tym samym arkuszu zielnikowym. Należy zanotować datę zbioru, lokalizację (miejsce) oraz siedlisko (np. murawa, łąka świeża, łąka wilgotna, łęg, grąd, bór sosnowy, pole uprawne itd.)
4. Suszenie należy przeprowadzić pomiędzy arkuszami papieru gazetowego, często zmieniając gazety na suche. Okazy roślin o dużych rozmiarach, które nie mieszczą się w arkuszu, należy zgiąć. Korzenie otrząsnąć z ziemi, liście i kwiaty rozprostować i rozmieścić w taki sposób, aby nie zachodziły na siebie. Bulwy i cebule należy podłużnie przeciąć. Arkusze z roślinami, poprzedzielane kilkoma warstwami suchych gazet, obciążyć i kontrolować proces suszenia, aby zapobiec rozwojowi pleśni. Zapleśniałe rośliny należy usunąć.
5. Wsuszone rośliny należy umieścić w arkuszach zielnikowych wykonanych z szarego papieru pakowego. Wymiary arkusza zielnikowego po złożeniu: długość 50 cm szerokość 32,5 cm. Z jednego dostępnego w handlu arkusza szarego papieru o standardowych wymiarach 100 x 130 cm będzie można otrzymać 4 arkusze zielnikowe.
6. Rośliny w arkuszu należy umieścić luzem, nie przyklejając ich w jakikolwiek sposób.
7. Każdą roślinę opatrzyć etykietą wykonaną na białym, gładkim papierze formatu A6 (dł. 10,5 cm, szer. 14,8 cm). Na etykietce należy umieścić następujące informacje:
 - a. nazwa gatunku w języku łacińskim (binominalna) wraz z skrótem nazwiska autora nazwy. Nie należy umieszczać nazw będących synonimami obowiązującej nazwy.

- b. nazwa polska gatunku
- c. przynależność do rodziny (nazwa łacińska)
- d. stanowisko (lokalizacja geograficzna miejsca zbioru z podaniem regionu, miejscowości, dzielnicy miasta, oddziału leśnego itp.)
- e. siedlisko (typ fitocenozy)
- f. nazwisko i imię osoby która zebrała i oznaczyła materiał
- g. data zbioru gatunku

Wzór etykiety:

Gatunek:	<i>Tussilago farfara</i> L. Podbiał pospolity
Rodzina:	<i>Asteraceae</i>
Stanowisko:	Trzebnica, woj. dolnośląskie Okolice dworca kolejowego
Siedlisko:	rumowisko
Zebrał i oznaczył:	Wiktor Zdolny
Data zbioru:	23.03.2020

8. Przynależność systematyczną roślin oraz nomenklaturę taksonów należy określić na podstawie „Klucza do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowej” Lucjana Rutkowskiego (PWN, Warszawa 2004).
9. Do każdego arkusza należy na kartce gładkiego, białego papieru wykonać ołówkiem odręczny rysunek, przedstawiający oznaczony egzemplarz rośliny wraz z odnośnikami dotyczącymi morfologii poszczególnych organów, np. system korzeniowy wiązkowy, pęd wzniesiony, łodyga czterokanciasta, ulistnienie nakrzyżległe, liście pojedyncze, na ogonkach, o nasadzie sercowatej, brzegu ząbkowanym, kwiaty skupione w kłosokształtny kwiatostan, korona dwuwargowa, kielich dwuwargowy z tarczką na górnej tarczce itp.
10. Kompletny zielnik należy zapakować w szary papier, związać sznurkiem, podpisać i przynieść na egzamin praktyczny.